

การศึกษาปัญหาของระบบการศึกษาของนักเรียนต่างชาติที่ศึกษาในประเทศไทยภายใต้กลยุทธ์ “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง”

ภาภรณ์ แก้วประกอบ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สาธารณรัฐประชาชนจีน 401331

อีเมล: pa_papond256@hotmail.com

รับบทความ: 15 ตุลาคม 2562 แก้ไขบทความ: 4 มกราคม 2563 ตอบรับบทความ: 6 กุมภาพันธ์ 2563

บทคัดย่อ : การจัดตั้งยุทธศาสตร์หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทางนั้นไม่เพียงแต่จะให้ความสำคัญกับทางการการค้าความร่วมมือการลงทุนและการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศจีนและต่างประเทศ แต่ในขณะเดียวกันยังเชื่อมโยงไปถึงการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของประเทศจีนอีกด้วย เพื่อให้การศึกษามีการแลกเปลี่ยน พัฒนาแนวคิดและวิสัยทัศน์กับนานาประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ภายใต้นโยบายหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง ส่งผลให้การจัดการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนต่างชาติที่เข้ามาเรียนในประเทศจีนนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ระบบการจัดการด้านการศึกษาและพัฒนานักเรียนต่างชาติในประเทศจีนเกิดความสมดุลทางระบบการศึกษา มีการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างถูกต้อง ควบคุมคุณภาพของนักเรียนต่างชาติและบรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษาภายใต้กลยุทธ์ดังกล่าว ประเทศจีนได้วางรากฐานที่มั่นคงสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนหลังจากที่มีการเปิดประเทศ บทความวิชาการฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้แนวทางที่จำเป็นและข้อเท็จจริงเพื่อใช้ปรับปรุงสภาพแวดล้อมการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนต่างชาติในประเทศจีน

คำสำคัญ : หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง; การศึกษาในประเทศจีน; การพัฒนาการศึกษา

Research on the education development of international students in China under the “One Belt and One Road” strategy

Lin Yanling

Education Scientist , Chongqing Normal University, Chongqing 401331, P.R. China

Email: pa_papond256@hotmail.com

Received: 15th October 2019 Revised: 04th January 2020 Accepted: 06th February 2020

Abstract: The development of the "one belt and one way" development strategy not only provides important feasible ideas for China's foreign trade and economic development, but also creates high-quality conditions for the diplomatic development of China's education, and really caters to the development ideas and ideas of the great power diplomacy. Under the strategy of "one belt and one road", we should strengthen the education and development management of international students in China, balance the academic education system, improve the quality of education, and properly control the quality of students, so that we can achieve the true "one belt and one way" strategic objective and lay a solid foundation for the sustainable development of China's opening up to the outside world. This article focuses on the educational development of the international students in China under the "one belt and one way" strategy, and provides the necessary train of thought and conditions for improving the educational development environment in China.

Keywords: "One Belt and One Road" Strategy; Overseas Students in China; Educational Development.

“一带一路”战略下国家来华留学生教育发展问题研究

林燕玲

重庆师范大学教育科学学院，重庆，401331，中国

电子邮箱：pa_papond256@hotmail.com

收稿日期：2019-10-15

修回日期：2020-01-04

接受日期：2020-02-06

摘要：“一带一路”发展战略的提出，不仅为中国对外贸易经济发展提供了重要的可行性思路，而且还为中国教育的外交发展创设优质的条件，真正迎合了大国外交的发展理念和思想。在“一带一路”战略下加强国家来华留学生教育发展管理，均衡学历教育体系、提升教育质量、适当加强对生源质量的控制，可以实现真正意义上的“一带一路”战略目标，并为中国对外开放教育的可持续发展奠定了坚实的基础。本文着重研究了“一带一路”战略下国家来华留学生的教育发展问题，为改善中国教育发展环境提供必要的思路和条件。

关键词：“一带一路”战略；来华留学生；教育发展

前言

“一带一路”倡议是由习近平总书记于 2013 年提出的重要构想，是构建人类命运共同体的重要支撑。来华留学是“一带一路”倡议中教育合作和教育对外开放的前沿部分，是民心相通、人才培养、人文交流等的重要力量和重要渠道，起着战略性、先导性和驱动性作用。在当今世界经济全球化、区域发展一体化和高等教育国际化的背景下，全球留学教育将持续扩张，“一带一路”倡议构想将大力推动和加速中国与沿线 65 个国家的经济文化交流，也将极大地刺激和加快沿线国家来华留学生教育的发展。可以预测，在“一带一路”倡议的助推下，沿线国家必将会成为全球来华留学生教育事业增速发展的主体生源储备区。中共“十九大”报告提出，要在 2049 年实现第二个百年奋斗目标，把中国建成一个综合国力和国际影响力领先的 国家，“一带一路”来华留学生教育成为中国在教育领域提升综合国力和扩大国际影响力的新引擎。在全面实施“一带一路”战略后，中国的经济、政治、文化等各个方面得到了传播，与“一带一路”沿线国家的经济贸易往来越来越频繁，与这些国家的政治、文化交流日益频繁，对落实大国外交政策提供了优质条件。相比较“一带一路”战略尚未实施前，中国经济及文化方面有了很大的改观。特别是在对外贸易经济发展方面，中国服装行业、化工产业、机械制造产业等与“一带一路”沿线国家的合作更加密切，中国进出口总额呈现出持续增长趋势。

而从教育发展来说，随着“一带一路”战略的不断发展和推进，为大量来华留学生提供了教育机会。在“一带一路”感觉尚未实施之前，中国来华留学生数量还不是非常多，在“一带一路”战略实施后呈现大规模增长趋势，并广泛分布到中国双一流高校、普通高校及职业院校中。在“一带一路”发展战略的执行下需要诸多复合型人才积极参与，而来华留学生的出现极大满足“一

带一路”发展战略的人才需求。在现如今错综复杂的国际形势下，研究国家来华留学生教育发展问题，立足于“一带一路”战略视野总结来华留学生的教育发展困境，对提升来华留学生的教育质量产生重要的意义。

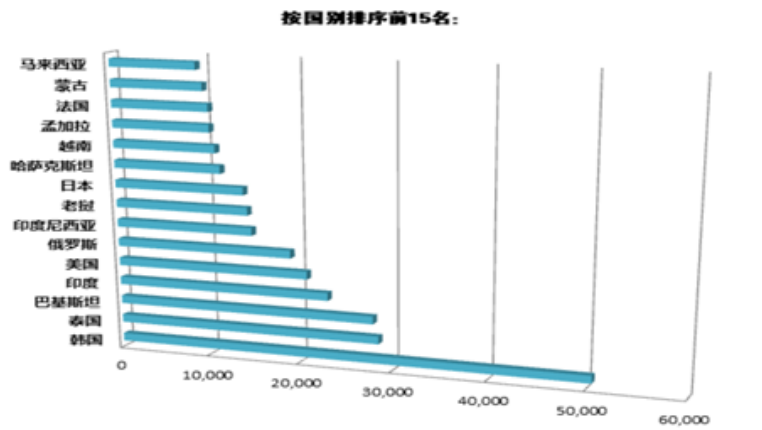
随着“一带一路”倡议的持续推进，中国高校的国际交流与合作日趋频繁和深入，为“一带一路”参与国学生来华留学搭建了桥梁。2018 年，来华留学生总数较上年增长了 11.35%， “一带一路”参与国留学生增长了 13.6%。从 2004 年到 2018 年，来华留学生总数增长了近几倍，同期“一带一路”参与国留学生增长达到约 30.8 万人。来华留学人数最多的 10 个国家中，7 个都来自“一带一路”相关国家。其中，泰国、巴基斯坦、印度、印度尼西亚的平均增幅都超过 20%。显然，“一带一路”已成为来华留学的重要增长点，而且需求远未饱和，还有较大增长潜力。

据教育部网站公布的统计数据，2018 年共有来自 196 个国家和地区的 492,185 名各类外国留学人员在全国 31 个省（区、市）的 1004 所高等院校学习，比 2017 年增加了 3,013 人，增长比例为 0.62%（以上数据均不含港、澳、台地区）。

按洲别统计：亚洲学生总数为 295,043 人，占 59.95%；非洲学生总数为 81,562 人，占 16.57%；欧洲学生总数为 73,618 人，占 14.96%；美洲学生总数为 35,733 人，占 7.26%；大洋洲学生总数为 6,229 人，占 1.27%。

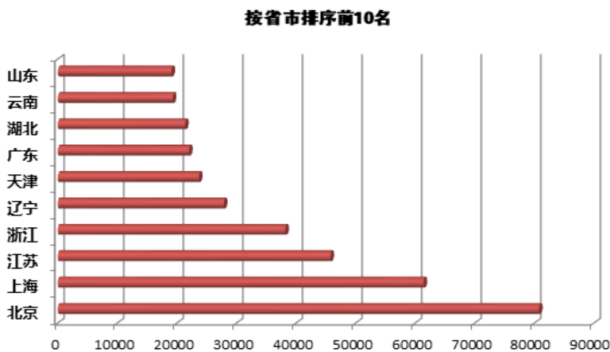

按国别排序前 15 名: 韩国 50,600 人, 泰国 28,608 人, 巴基斯坦 28,023 人, 印度 23,198 人, 美国 20,996 人, 俄罗斯 19,239 人, 印度尼西亚 15,050 人, 老挝 14,645 人, 日本 14,230 人, 哈萨克斯坦 11,784 人, 越南 11,299 人, 孟加拉 10,735 人, 法国 10,695 人, 蒙古 10,158 人, 马来西亚 9,479 人。

按省市排序前 10 名: 北京 80,786 人, 上海 61,400 人, 江苏 45,778 人, 浙江 38,190 人, 辽宁 27,879 人, 天津 23,691 人, 广东 22,034 人, 湖

北 21,371 人，云南 19,311 人，山东 19,078 人。人数超过 10,000 的省（区）还有广西 15,217 人，四川 13,990 人，黑龙江 13,429 人，陕西 12,919 人，福建 10,340 人。

2018 年按学生类别统计：接受学历教育的外国留学生总计 258,122 人，占来华生总数的 52.44%，比 2017 年增加了 16,579 人，同比增加 6.86%；硕士和博士研究生共计 85,062 人，比 2017 年增加 12.28%，其中，博士研究生 25,618 人，硕士研究生 59,444 人。2018 年，非学历生留学生 234,063 人。

一、“一带一路”战略下国家来华留学生教育发展的重要性

“一带一路”战略下加强国家来华留学生的教育管理并助推来华留学生教育的均衡、可持续发展，是促进中国国际化发展的重要思路、是改善国家教育困境的必要方法、也是国家对外发展战略的根本性内容。

（一）是促进中国教育国际化发展的整体性思路

“一带一路”战略下的国家来华留学生教育发展为我国教育国际化推进提供了整体性思路。教育是国家的根本发展力量，是实现国家繁荣富强的根

本选择。在国家“一带一路”战略的倡议下，大量留学生涌入中国各大高校中，在促进国内外文化大融合的同时，也为中国教育国际化发展迎来了新的机遇和挑战。“一带一路”战略下的来华留学生教育发展有助于提高中国教育国际化发展水平，对带动国内教育事业的兴盛产生重要的助推作用。而且大量留学生的涌入也为中国许多特色专业的发展注入新鲜血液，对传承中华民族传统文化带来积极的意义。

（二）是增强教育质量与提升教育水平的重要机会

“一带一路”战略下的国家来华留学生教育发展是提升中国教育质量和水平的重要机会。一方面，“一带一路”战略下大量留学生的涌入为中国教育事业的发展迎来了前所未有的机遇；另一方面，“一带一路”战略的实施和根本性推进也为中国教育发展带来了诸多的挑战。为更好地满足国家“一带一路”战略下来华留学生的教育发展问题，中国相关教育部门必然会积极吐故纳新、不断优化现有的教育教学体制和模式，为壮大“一带一路”下的来华留学生教育规模而做出卓越的贡献，这可以在一定层面上有效提升中国教育质量及水平，可以更加全面地改善教育事业困境。如今，“一带一路”战略日益成熟和完善，来华留学生人数也呈现持续增加的发展趋势，其正在呼吁我国教育教学的改革。

（三）是国家对外发展战略的关键内容

“一带一路”战略下来华留学生的教育发展是国家对外发展战略的关键性内容和主要构成元素。众所周知，在改革开放之前，中国的科学文化事业处于发展的低水平状态中，尤其是清政府闭关锁国政策的实施更是降低了中国各项事业的对外发展水平。而在现阶段“一带一路”战略的不断发展和实施下，国家来华留学生数量的增加，为国家对外发展战略的全面贯彻和落实创设了优质的条件。对外教育作为国家贸易的重要组成部分和核心，教育是

促进国家文化、政治、科技等发展的力量。加强“一带一路”战略下的国家来华留学生管理，均衡留学生教育发展结构和体系，对推进国家对外发展战略的进一步落实产生尤为重要的意义。

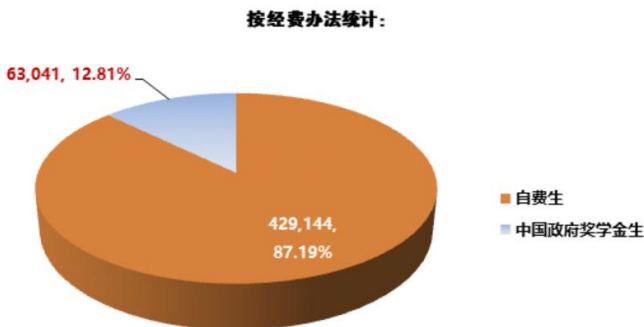
二、“一带一路”战略下国家来华留学生教育发展存在的问题

在“一带一路”战略下的国家来华留学生教育发展中还存在着留学生入学门槛低下，生源质量无法保障；教育体系不健全，教育质量低下；非学历教育为主，教育结构不均衡等问题。

（一）生源质量有待提升

在现代化背景下，国家来华留学生根据经费来源的不同主要分成两个大类：第一类为中国政府奖学金生，其中的中国政府主要有地方政府及企业。第二类为想要来我国留学但需要自行承担生活费和学费的自费生。政府奖学金生在高校与国家的不断筛选下，确保了该生源的质量。然而，就目前我国来华留学生种类比例来看，自费生在来华留学生中的比例达到了 87.19%。

按经费办法统计：中国政府奖学金生 63,041 人，占来华生总数的 12.81%；自费生 429,144 人，占来华生总数的 87.19%。

这一类自费生在高校的自主招生模式下被录取，因为中国来华留学生教育发展历史相对短暂，尚未形成一套成熟的招生评价机制，部分高校在发展中一味地追求留学生规模而降低招生门槛，且在各大高校间产生恶性竞争，甚至有的高校只要看到学生申请就会直接录取，还有的高校主动为申请学生提供全额奖学金，越来越多高校为了争取生源采用了“宽进”的招生政策。由此可见，在留学生的质量方面大打折扣。另外，在国家来华留学生中，大多数学历生都来源于发展中国家，在多重因素的影响下，有的一些国家的学生缺乏优良的基础教育，导致生源的综合素养薄弱，在心理素质、身体素质、德育等方面都有待改善。

（二）培养体系急需优化

在国家来华留学生教育的中长期发展中，大多数高校的研究生导师、博士生导师、研究生院院长都一致性地认为，来华留学生生源质量急需提升。在“一带一路”战略下的国家来华留学生教育发展中缺乏完善的管理政策，大多数研究生导师认为留学生教育质量一般，还有一部分高校研究生导师在呼吁国家加强对来华留学生的教育管理。在来华留学生进入高校后，相关高校内部的教育培养体系发展不健全，在人才的课程体系建设、培养方案制定、教学计划管理等方面都面临着尤为突出的困境，人才培养模式呈现单一的发展特征，教学方法无法满足来华留学生的需求，高等教育的实质性尚未落实，办学质量有待提升。

（三）教育层次有待提高

根据相关数据，在 2017-2018 年来华留学生教育发展中，其与世界上许多发展中国家存在着很大的相似性，大多数国家的留学生教育呈现非学历教育为主的发展趋势，且非学历留学生在“一带一路”沿线国家的数量在不断增加，学历教育留学生的数量有所降低。就东南亚国家而言，其留学生结构

与其他地区截然不同，其坚持学历教育为主的基本模式。在学历层次方面，各个沿线国家的教育都以本科生为主，本科生在学历留学生中的比例虽然有所降低，但其绝对优势仍然比较明显，其次是研究生，最后是专科生。据统计 2018 年来华留学生总数为 492185 名，2017 年为 489172 名，比 2018 年增长了 3013 名，同比增长率为 0.62 %。。与世界发达国家比较，特别是美国政府对本科留学生的招生数量加强严格的管理和限制。结合这些数据可以看出，来华留学生教育发展层次和发达国家存在巨大差距。在非学历层次上，“一带一路”沿线国家的非学历留学生主要坚持普通进修模式，这在非学历留学生监狱中占有很大的比例，其次为短期进修，最后为高级进修。由此可见，在“一带一路”战略下，各沿线国家的来华留学教育发展中呈现出学历层次较低的现象，而且普通进修生在教育发展中占有绝对优势，高层次来华留学生与高级进修生的比例有待提升。

三、“一带一路”战略下国家来华留学生教育发展问题的应对策略

在“一带一路”战略下国家来华留学生教育发展中需要严格把控生源质量、提升来华留学生的教育培养水平、均衡学历教育 and 非学历教育。结合“一带一路”战略下国家来华留学生的实际发展问题，制定出科学的应对策略。

（一）提高入学门槛，严格把控生源质量

适当提升来华留学生的入学门槛，加大留学生生源质量控制。“一带一路”战略的发展对国家来华留学生教育发展带来了无限的机遇，同时也为国家来华留学生教育模式的更新迎来更多的挑战。为充分满足“一带一路”下的国家来华留学生教育发展需求，中国必须要加大对来华留学生的质量管理，在生源控制方面严格把握质量关卡。例如，国家教育部门应当积极承担起发展

教育事业的责任，对中国各大高校进行指导和命令，要求国内高校管理者规范自身的办学理念，避免卷入恶性竞争的漩涡中。在留学生的招生过程中采取“严进”政策，在留学生奖学金设置方面也要始终坚持以人为本、择优而录的原则。国家教育部门要重点排查我国的 985、211 等重点大学，鼓励高校管理者坚持初衷、不忘初心，为国家来华留学生教育发展出谋划策、贡献自身的微薄之力。只有做好来华留学生的生源质量管理，适当提升来华留学生的教育准入门槛，才能促进“一带一路”战略下国家来华留学生教育模式的优化。

（二）完善教育体系，提升学生培养水平

不断优化“一带一路”战略下的国家教育体系，不断提升来华留学生的教育培养标准和水平。通过对“一带一路”战略下中国来华留学生教育发展中问题的研究中得出，大多数高校在来华留学生培养方面都存在着教育体系发展不完善的问题，来华留学生教育培养水平有待提升。基于此，中国教育部门及各大高校要自觉意识到该问题的严重性和重要性，在国家来华留学生的教育发展中不断优化教育体系，制定科学的人才培养计划、明确高校的人才培养目标、科学地设置各个专业课程体系，为国家来华留学生教育发展创设优质的条件。不管是在学历教育还是在非学历教育模式中都应当坚持理论与实践相结合的重要原则，积极培养来华留学生良好的创新能力和实践精神，对树立良好国家形象产生重要的意义。与此同时，高校在来华留学生教育发展中要加强师资队伍建设，提升教师队伍的综合素养，利用高素质教育队伍培养高质量来华留学生，最终引导我国来华留学生教育的高水平发展。

（三）均衡学历教育，有效提高教育层次

均衡学历教育和非学历教育体系，进一步提升国家来华留学生的教育层次。在“一带一路”战略的不断实施和落实下，促进了世界上各个国家教育

的有效融合，留学生已经成为世界上各个国家数见不鲜的词汇。而对于大多数发展中国家来说，非学历留学生在留学生中占有相当大的比例，学历教育层次的留学生数量比较少。对于这种情况，在中国来华留学生的教育发展模式中要创新教育发展思维，可以充分借鉴西方发达国家如美国的成功经验，适当提升学历层次留学生的比例，降低非学历留学生层次的比例。只有加强学历层次留学生教育管理，才能从一定程度上提升中国来华留学生的教育发展水平。另外，在来华留学生的培养方面，中国应当落实高级进修教育模式，对优秀来华留学生提供高级进修教育的机会，如果坚持占有的普通进修模式，将很难从根本上提升国家来华留学生的教育发展质量。坚持学历和非学历层次教育并重，实现多模式进修教育的发展，不断满足“一带一路”战略下国家来华留学生的教育发展需求，至关重要。

四、结束语

综上所述，“一带一路”战略实施至今，国家来华留学生数量和比例呈现一定的增长趋势。“一带一路”战略在为国家留学生教育发展提供良好机遇的同时，也让来华留学生教育发展面临着巨大的挑战。为加强“一带一路”战略下的国家来华留学生教育管理，中国各大高校要适当提升教育准入门槛、不断把握生源的质量；优化现有的留学生教育体系，不断提升留学生的教育培养水平；均衡学历和非学历教育体系、有效提升国家教育层次。结合“一带一路”战略下国家来华留学生的教育发展困境，不断优化教育发展模式，建立健全现代化教育机制，势在必行。

参考文献

崔金贵. (2019). “一带一路”倡议下高等教育研究主题的转向.

高校教育管理, 13 (05), 8-17.

王贤. (2019). 东盟国家高层次来华留学生教育发展研究.

广西教育学院学报, 04, 96-103.

栾凤池, 孙伟. (2018). “一带一路”国家来华留学生教育的意义、

问题及对策. **江苏师范大学学报(哲学社会科学版)**, 44 (01), 7-17.

张润绮. (2019). “一带一路”沿线国家来华留学生跨文化适应

影响因素及对策浅析. **文化创新比较研究**, 3 (22), 193-194.

邹佳静, 张光明, 王宇鑫. (2018). “一带一路”战略下来华留学生教

育发展的机遇、挑战与对策——以江苏省高校为例. **教育现代化**, 5 (35), 169-171.

柳琳琳. (2017). “一带一路”视域下辽宁来华留学教育研,

辽宁师范大学硕士论.

央广网. (2018). 一带一路助推来华. December, 25, 2019,

Retrieved from/http://baijiahao.baidu.com/s?id=

1596707485470775277&wfr=spider&for=pc CCG. (2019).

“一带一路”沿线国家来华留学现状. October, 01, 2019,

Retrieved From/http://www.sohu.com/a/335151107_800517

育部网站. (2019).

教育部公布 2018 年来华留学统计. October, 01, 2019,

Retrieved From/https://www.sohu.com/a/307635576_206494

Claire Seungeun Lee.(2019). Corrigendum to “Global linguistic capital global cultural capital.International student migrants in China’s two-track international education market”. **International Journal of Educational Development**,12(67), 94–102.

Miles Leslie W,Erämaa Sirkka,Parkkinen Sari.(2019). "The World Is Our Campus". Student Satisfaction With an International Nursing Education Partnership. **Nursing educationperspectives**,40(5).

Tony Succar,John Grigg,Hilary A. Beaver,Andrew G. Lee.(2019). ADVANCING OPHTHALMOLOGY MEDICAL STUDENT EDUCATION: INTERNATIONAL INSIGHTS AND STRATEGIES FOR ENHANCED TEACHING. **Survey of Ophthalmology**,9.

บทสรุปโดยผู้เขียน

การศึกษาปัญหาของระบบการศึกษาของนักเรียนต่างชาติที่ศึกษาในประเทศไทย

ภายใต้กลยุทธ์ “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง ”

ภายใต้นโยบายแนวคิด “ หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง ” ของประธานาธิบดีสีจิ้นผิง ที่ประกาศไว้ ในปีค.ศ.2013 นั้น เป็นนโยบายแนวคิดที่สำคัญในการร่วมมือกันของประชาชน การเพิ่มโอกาสให้ต่างชาติได้เข้ามาศึกษาในประเทศไทยก็เป็นหนึ่งหัวข้อสำคัญของนโยบายนี้ การร่วมมือทางด้านการศึกษาเป็นการพัฒนาบุคลากรและเป็นการแลกเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรม ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ นอกจากเศรษฐกิจที่มีการพัฒนาเจริญเติบโตที่เพิ่มมากขึ้น เกิดการบูรณาการและพัฒนาไปยังตามภูมิภาคต่างๆของประเทศไทยแล้ว ในขณะเดียวกันการเปิดกว้างทางด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาก็มีการขยายตัวเป็นอย่างมากเช่นเดียวกัน ภายใต้ นโยบาย “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” เป็นวิสัยทัศน์ที่ส่งเสริมและกระตุ้นเศรษฐกิจระหว่าง ประเทศไทยและอีก 65 ประเทศทั่วโลก นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยกระตุ้นและเร่งพัฒนา การศึกษาของนักเรียนต่างชาติที่เข้ามาศึกษาในประเทศไทยอีกด้วย จากนโยบายนี้จะเห็นได้ว่า นักเรียนจากทั่วทุกมุมโลกต่างให้ความสนใจและถือว่าประเทศไทยเป็นเป็นแหล่งผลิตบุคลากร ที่สำคัญอีกประเทศหนึ่ง การดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์นี้มีความซับซ้อนค่อนข้างมาก นอกจากหน่วยงานต่างๆ ที่ต้องให้ความร่วมมือแล้ว ส่วนสำคัญที่สุดคือนักเรียนต่างชาติที่เข้ามาศึกษาในประเทศไทยก็ต้องเข้าใจและปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ ด้วยเช่นกัน การพัฒนา และความร่วมมืออย่างต่อเนื่องของนโยบายนี้ จากสถิติการรวบรวมข้อมูลในปี ค.ศ 2018 จำนวนนักเรียนต่างชาติที่มาเรียนที่ประเทศไทยนั้นเพิ่มขึ้นจากปีค.ศ.2017ถึง11.35 เปอร์เซ็นต์ ส่วนนักเรียนต่างชาติที่เข้าร่วมนโยบายหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทางนั้น มีจำนวนที่เพิ่มขึ้นจากปีค.ศ. 2017 ถึง 13.6 เปอร์เซ็นต์ เมื่อย้อนกลับไปดูตั้งแต่มีการเริ่มนโยบายนี้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004 จนถึงปี ค.ศ. 2018 จะเห็นได้ว่าจำนวนนักเรียนต่างชาติที่ให้ความสนใจที่จะมาศึกษาที่ ประเทศไทยมีการเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาล เมื่อเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปี ค.ศ.2004 มีจำนวนนักเรียนต่างชาติที่เพิ่มขึ้นมากถึง 308,000 คน นักศึกษาต่างชาติส่วนมากมาจาก

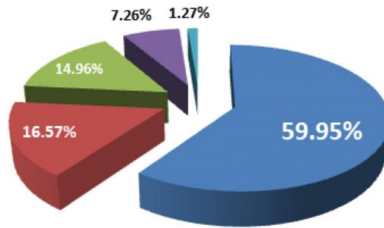
หลากหลายประเทศ ประเทศที่มีจำนวนนักศึกษาต่างชาติมาเรียนที่ประเทศจีนมากที่สุดมีอยู่ 10 ประเทศ และในจำนวน 10 ประเทศนั้นมี 7 ประเทศที่มาจากนโยบายหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง โดยเฉพาะประเทศไทย ปากีสถาน อินเดีย และอินโดนีเซียที่มีจำนวนนักเรียนต่างชาติเพิ่มขึ้นมากกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ จากสถิติข้อมูลที่รวบรวมมานั้นจะเห็นได้ชัดว่า นโยบายหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง ในด้านการศึกษาได้กลายมาเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาการศึกษาและขยายโอกาสทางการศึกษาของนักเรียนต่างชาติที่ต้องการมาศึกษาในประเทศไทยจีน

จากสถิติที่ทางกระทรวงการศึกษาของจีนได้รวบรวมสถิติไว้ว่า ในปี ค.ศ. 2018 จำนวนนักเรียนต่างชาติจำนวน 492,185 คน มาจากทั้งหมด 196 ประเทศ นักเรียนต่างชาติที่มาศึกษาในประเทศจีนได้กระจายตัวตามวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยที่ต่างๆจำนวน 1,004 แห่งใน 31 มณฑลในจีน ซึ่งมีจำนวนนักเรียนมากกว่าปี ค.ศ. 2017 ถึง 3,013 คน คิดเป็นอัตราที่เพิ่มขึ้น 0.62 เปอร์เซ็นต์ (สถิติที่กล่าวมานั้นไม่รวม ฮองกง ไต้หวัน และมาเก๊า)

เมื่อมีการแบ่งจำนวนนักเรียนโดยใช้เกณฑ์แบ่งตามภูมิภาคแต่ละทวีปแล้วนั้น จะเห็นได้ว่านักเรียนต่างชาติที่มาจากทวีปเอเชียมีจำนวน 295,043 คน คิดเป็นอัตรา 59.95 เปอร์เซ็นต์ ทวีปแอฟริกา มีจำนวนนักเรียน 81,562 คน คิดเป็นอัตรา 16.57 เปอร์เซ็นต์ ทวีปยุโรปมีจำนวนนักเรียน 73,618 คน คิดเป็นอัตรา 14.96 เปอร์เซ็นต์ ทวีปอเมริกา มีจำนวนนักเรียน 35,733 คน คิดเป็นอัตรา 7.26 เปอร์เซ็นต์ และสุดท้ายจากหมู่เกาะโอเชียเนีย มีจำนวนนักเรียน 6,229 คน คิดเป็นอัตรา 1.27 เปอร์เซ็นต์

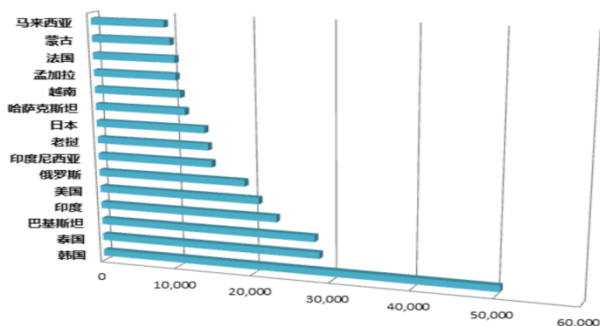
按洲别统计:

■ 亚洲学生总数 ■ 非洲学生总数 ■ 欧洲学生总数 ■ 美洲学生总数 ■ 大洋洲学生总数

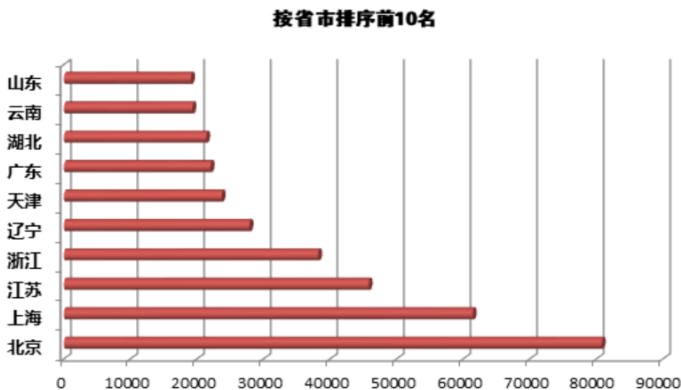
จากสถิติของกระทรวงการศึกษาของจีนได้จัดอันดับประเทศของจำนวนนักเรียนต่างชาติที่เข้ามาศึกษายังประเทศจีนโดยจัดอันดับทั้งหมด 15 อันดับดังนี้ จากประเทศเกาหลีมีจำนวนมากที่สุดถึง 50,600 คน ประเทศไทยมีจำนวน 28,608 คน ปากีสถานมีจำนวน 28,023 คน อินเดียมีจำนวน 23,198 คน อเมริกามีจำนวน 20,996 คน รัสเซียมีจำนวน 19,239 คน อินโดนีเซียมีจำนวน 15,050 คน ประเทศลาวมีจำนวน 14,645 คน ญี่ปุ่นมีจำนวน 14,230 คน คาซัคสถานมีจำนวน 11,784 คน เวียดนามมีจำนวน 11,299 คน บังคลาเทศมีจำนวน 10,735 คน ฝรั่งเศส 10,695 คน มองโกล 10,158 คน และสุดท้ายมาเลเซียมีจำนวน 9,479 คน

按国别排序前15名:

เมื่อแบ่งตามเมืองต่างๆ ที่นักเรียนต่างชาติให้ความสนใจและอาศัยอยู่มากที่สุด โดยจัดอันดับทั้งหมด 10 อันดับดังนี้ ปักกิ่งมีจำนวน 80,786 คน เซี่ยงไฮ้มีจำนวน 61,400 คน

เจียงซูมีจำนวน 45,778 คน เจ้อเจียงมีจำนวน 38,190 คน เหลียวหนิงมีจำนวน 27,879 คน เทียนจินมีจำนวน 23,691 คน กว่างตงมีจำนวน 22,034 คน หูเป่ย์มีจำนวน 21,371 คน ยูนนานมีจำนวน 19,311 คน ซันตงมีจำนวน 19,078 คน นอกจาก 10 อันดับที่มีจำนวนนักเรียนต่างชาติที่อาศัยอยู่มากที่สุดแล้ว เมื่อดูจากจำนวนนักเรียนต่างชาติที่มีจำนวนมากกว่าหนึ่งหมื่นคนในมณฑล (เขต) ต่างๆ นอกจากที่กล่าวมาข้างต้นแล้วนั้น ยังมีมณฑลหรือเขตต่างๆ อีก เช่น กว่างซีมีจำนวน 15,217 คน เสฉวนมีจำนวน 13,990 คน เฮย์หลงเจียงมีจำนวน 13,429 คน ส่านซีมีจำนวน 12,919 คน และสุดท้าย ฝูเจี้ยนมีจำนวน 10,340 คน

ตามสถิติจำนวนนักเรียนต่างชาติที่เข้ามาในประเทศจีนในปี ค.ศ. 2018 เมื่อใช้เกณฑ์ระดับการศึกษาเป็นตัววัดนั้นจะเห็นได้ว่านักเรียนต่างชาติที่จบการศึกษาชั้นปริญญาตรีจากการมาเรียนที่ประเทศจีนมีจำนวน 258,122 คน คิดเป็นอัตราส่วน 52.44 เปอร์เซ็นต์ มีจำนวนที่มากกว่าปี 2017 ถึง 16,579 คน คิดเป็นอัตราส่วน 6.86 เปอร์เซ็นต์ นักเรียนปริญญาโทและนักเรียนปริญญาเอกมีจำนวน 85,062 คน โดยคิดเป็นนักเรียนปริญญาโทจำนวน 59,444 คน ปริญญาเอก 25,618 คน มีจำนวนที่มากกว่าปี 2017 ถึง 12.28 เปอร์เซ็นต์ ส่วนนักเรียนที่ไม่ต้องการวุฒิมัธยมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวน 234,063 คน

บุคลากรและนักเรียนต่างชาติที่มีความสนใจเข้ามาศึกษาในประเทศไทยในปัจจุบันนี้ ด้วยความหลากหลายทางด้านเชื้อพันธุ์ ชาติพันธุ์และวัฒนธรรม หรือแม้แต่การศึกษาก่อนหน้านี้ อาจก่อให้เกิดปัญหาทางด้านต่างขึ้นๆ ดิฉันจึงได้รวบรวมปัญหาและแนวทางแก้ไขทางด้านการศึกษาเพื่อการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนต่างชาติในประเทศไทยภายใต้กลยุทธ์ “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” ไว้คร่าวๆ ดังนี้

ปัญหาของระบบการศึกษาของนักเรียนต่างชาติที่ศึกษาในประเทศไทยภายใต้กลยุทธ์ “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง”

1. คุณสมบัติของนักเรียน

ตามสถิติที่รวบรวมจากกระทรวงการศึกษาของจีนในปี ค.ศ.2018 ปัจจุบันนักเรียนที่เข้ามาศึกษาในประเทศไทยสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้ คือ กลุ่มที่ 1 ได้รับเงินทุนจากทางรัฐบาลของประเทศไทยมีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 63,041 คน คิดเป็นอัตราส่วน 12.81 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งกลุ่มนี้จะมีหน่วยงานจากภาครัฐเข้ามาดูแลโดยเฉพาะ นักเรียนกลุ่มนี้จะได้รับการคัดกรองในเบื้องต้นแล้วว่ามีความสอดคล้องตามที่กำหนดและสมควรรับทุนการศึกษาจากทางรัฐบาลจีน กลุ่มที่ 2 คือนักเรียนที่ออกค่าใช้จ่ายมาศึกษาด้วยตนเอง แต่อย่างไรก็ตาม สัดส่วนของนักเรียนต่างชาติที่เข้ามาศึกษาในประเทศไทยนั้น มีจำนวน 429,144 คน คิดเป็นอัตราส่วน 87.19 เปอร์เซ็นต์ นักเรียนต่างชาติที่ยินยอมออกค่าใช้จ่ายเองมีจำนวนที่มากขึ้น เนื่องจากเกณฑ์การรับนักเรียนต่างชาติของประเทศไทยที่จะเปิดได้ไม่นาน ทำให้ยังไม่มีเกณฑ์การประเมินที่แน่ชัดในหลายๆ มหาวิทยาลัย และเนื่องจากเกิดการแข่งขันในการรับนักเรียนเข้าเรียนใหม่ในแต่ละมหาวิทยาลัยที่มีการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น ทำให้มหาวิทยาลัยบางแห่งไม่ได้คำนึงถึงคุณสมบัติของนักเรียนที่สมัครเข้ามาศึกษาสักเท่าไร โดยเน้นแต่จำนวนนักเรียนที่เพิ่มมากขึ้น มหาวิทยาลัยบางแห่งก็เสนอทุนเต็มจำนวน และใช้นโยบายในการรับสมัครที่ไม่เน้นคุณสมบัติใดแต่เพื่อดึงดูดความสนใจจากนักเรียนต่างชาติให้เข้ามาสมัครที่มหาวิทยาลัยของตนให้มากขึ้น จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าคุณภาพของนักศึกษาที่รับสมัครเข้ามานั้นมีคุณสมบัติที่ลดลงอย่างมาก นอกจากนี้นักเรียนต่างชาติส่วนใหญ่มาจากประเทศกำลังพัฒนา

ภายใต้อิทธิพลของปัจจัยต่างๆบางประเทศขาดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ดี ซึ่งส่งผลให้นักเรียนที่รับเข้ามานั้นมีปัญหาและต้องพัฒนาในด้านต่างๆเช่นคุณภาพทางด้านร่างกายจิตใจและการศึกษาทางด้านจริยธรรม

2. หลักสูตรการเรียนการสอนไม่ได้ประสิทธิภาพ

วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยต่างเรียกร้องให้รัฐบาลจีนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการพัฒนาการศึกษา รวมถึงปรับปรุงหลักสูตรทางการศึกษาทั้งช่วงระยะสั้นและระยะยาวของนักเรียนต่างชาติ มหาวิทยาลัยจำนวนมากต่างให้ความเห็นว่าคุณภาพการศึกษาของนักเรียนต่างชาติในประเทศจีนนั้นต้องมีการพัฒนาอย่างเร่งด่วน เนื่องจากระบบการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องยังมีหลักสูตรที่ยังไม่ได้รับการพัฒนา มีหลักสูตรที่ยังไม่เอื้ออำนวย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านของการสร้างระบบหลักสูตร การอบรมพัฒนาบุคลากร รวมถึงการจัดการเรียนการสอนที่ยังไม่ได้คุณภาพ

3. พัฒนาระดับการศึกษา

ในช่วงแรกเริ่มของนโยบายนี้นักศึกษาต่างชาติต่างให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก ตามข้อมูลสถิติเบื้องต้นที่มีการพัฒนาการศึกษาของนักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาศึกษายังประเทศจีน ในปี ค.ศ. 2017 - ค.ศ. 2018 จำนวนนักศึกษาต่างชาติส่วนใหญ่มาจากประเทศกำลังพัฒนา และในบางประเทศนั้นก็ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาขั้นพื้นฐานมากนัก ทำให้นักศึกษาที่มาเรียนยังประเทศจีนบางส่วนไม่ได้จบเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐานมาก่อน แต่สำหรับประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้นมีโครงสร้างของการศึกษาที่แตกต่างจากภูมิภาคอื่นๆ และยึดมั่นในรูปแบบพื้นฐานของการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลัก แต่เมื่อเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีความเข้มงวดและมีข้อจำกัดอย่างชัดเจนในการรับนักเรียนต่างชาติคือต้องจบระดับปริญญาตรีแล้วเท่านั้น จะเห็นได้ว่าระบบการรับนักเรียนต่างชาติในประเทศจีนนั้นเมื่อเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วยังมีช่องว่างที่แตกต่างกันค่อนข้างมาก จะเห็นได้ว่าระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานมีผลอย่างมากในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จากการรวบรวมข้อมูลภายใต้นโยบายหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง ทางด้านการศึกษา นั้นยังมี

ความหละหลวมและต้องเร่งแก้ไขในเรื่องของกฎเกณฑ์ขั้นต่ำของการรับนักเรียนเข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยหรือระดับเฉพาะทางอื่นๆ

เสนอแนะแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาของระบบการศึกษาของนักเรียนต่างชาติที่ศึกษาในประเทศจีนภายใต้กลยุทธ์ “ หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง ”

1. เพิ่มเกณฑ์การเข้าเรียนและควบคุมคุณภาพนักเรียนอย่างเคร่งครัด

เพิ่มเกณฑ์การลงทะเบียนสำหรับนักเรียนต่างชาติในประเทศจีนและเพิ่มการควบคุมคุณภาพของนักเรียนต่างชาติ เพื่อตอบสนองความต้องการการศึกษาของนักศึกษาต่างชาติในประเทศจีน ประเทศจีนต้องเสริมสร้างการจัดการคุณภาพของนักเรียนต่างชาติในประเทศจีน และเพิ่มระดับคุณภาพในการควบคุมแหล่งที่มาของนักเรียน ตัวอย่างเช่นหน่วยงานทางด้านการศึกษาของภาครัฐมีความเข้มงวดในการพัฒนาหลักสูตรและให้คำแนะนำไปยังมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยต่างๆในประเทศจีน รวมถึงการลงทะเบียนรับนักเรียนต่างชาติให้ขึ้นนโยบายที่เข้มงวด การจัดตั้งกองทุนการศึกษาของนักเรียนต่างชาติควรยึดมั่นในกฎเกณฑ์และข้อบังคับเป็นหลัก วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยยึดแนวทางตามนโยบายการศึกษาของประเทศจีน 985 , 211 เป็นหลัก จะเห็นได้ว่าวิธีการนี้เป็นการควบคุมคุณภาพของนักศึกษา และเพิ่มคุณภาพของนักศึกษาที่จะเข้ามาศึกษา และเป็นให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทางอย่างแท้จริง

2. ปรับปรุงระบบการศึกษาและยกระดับมาตรฐานของนักศึกษา

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการศึกษาแห่งชาติภายใต้กลยุทธ์หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทางให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ต้องยกระดับมาตรฐานการศึกษาและเพิ่มการฝึกอบรมของนักเรียนต่างชาติในประเทศจีนควบคู่ไปด้วย จากการศึกษารวบรวมข้อมูลปัญหาของระบบการศึกษาของนักเรียนต่างชาติที่ศึกษาในประเทศจีนภายใต้กลยุทธ์หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทางพบว่าปัญหาส่วนใหญ่ของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมีปัญหาในด้านการพัฒนาระบบการศึกษาที่ไม่สมบูรณ์และระดับมาตรฐานการศึกษาและการฝึกอบรมของนักเรียนต่างชาติที่ยังไม่พัฒนา ดังนั้นหน่วยงานการศึกษาของจีนและมหาวิทยาลัยควรตระหนักถึงความรุนแรงและความสำคัญของ

ปัญหานี้อย่างต่อเนื่อง เพิ่มประสิทธิภาพระบบการศึกษาในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนต่างชาติในประเทศจีนให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาบุคลากรตามที่ตั้งมั่นเอาไว้ ไม่ว่าจะเป็นวุฒิการศึกษาหรือไม่มีวุฒิศึกษาก็ควรยึดมั่นในหลักการทฤษฎีและแนวทางการปฏิบัติเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนต่างชาติมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่และเป็นนักปฏิบัติที่ดี ในขณะที่เดียวกันมหาวิทยาลัยควรเสริมสร้างอบรมบุคลากรที่มอบคุณจัดกิจกรรมเพิ่มทักษะด้านต่างๆ ให้กับทีมครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพและส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานของนักเรียนต่างชาติให้เพิ่มมากขึ้น

3. จัดการความสมดุลและยกระดับการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

จัดการความสมดุลสำหรับผู้ที่จบการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานและผู้ที่ไม่ได้จบการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน เพื่อเพิ่มยกระดับการศึกษาของนักเรียนต่างชาติในประเทศจีน สำหรับสถานการณ์ดังกล่าวเราสามารถศึกษาจากประเทศตะวันตกที่พัฒนาแล้ว เช่นสหรัฐอเมริกาเพื่อนำมาปรับปรุงสัดส่วนความเลื่อมล้ำของผู้ที่จบการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานและผู้ที่ไม่ได้จบการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะการเสริมสร้างการจัดการการศึกษาของนักเรียนต่างชาติในระดับอุดมการศึกษา เพื่อยกระดับมาตรฐานด้านการศึกษาของนักเรียนต่างชาติในประเทศจีน

สรุป

จากข้อมูลที่รวบรวมมานั้นสรุปได้ว่าตัวเลขและสัดส่วนของนักศึกษาต่างชาติที่มาศึกษาในประเทศจีนในแต่ละปีได้มีจำนวนที่เพิ่มขึ้น กลยุทธ์หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทางนั้นไม่เพียงแต่เพิ่มโอกาสที่ดีสำหรับการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนต่างชาติแต่ยังให้ความท้าทายที่ยิ่งใหญ่สำหรับการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนต่างชาติในประเทศจีนอีกด้วย เพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการการศึกษาของนักเรียนต่างชาติในประเทศจีนภายใต้กลยุทธ์ที่สอดคล้องกัน มหาวิทยาลัยจีนควรปรับปรุงเกณฑ์การรับนักเรียนเข้าศึกษาและพัฒนาฝึกอบรมนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ ปรับระบบการศึกษาของนักเรียนต่างชาติที่มีอยู่อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการศึกษาและสร้างกลไกการศึกษาที่ทันสมัยสำหรับนักเรียนต่างชาติในประเทศจีน